

Cauza C-71/21**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

4 februarie 2021

Instanța de trimitere:

Sofiyski gradski sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

4 februarie 2021

Persoana căutată:

KT

Parchetul:

Sofiyska gradska prokuratura

Obiectul procedurii principale

Procedura principală a fost inițiată ca urmare a unei cereri de executare a unui mandat de arestare emis în temeiul Acordului între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene și Islanda și Norvegia.

Obiectul și temeiul trimiterii preliminare

Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 alineatele (2) și (3) din Acordul între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene, Islanda și Norvegia, a articolului 21 alineatul (1) și a articolului 67 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și a articolului 6 și a articolului 45 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Aceasta vizează o situație în care, cu ocazia cererii de executare a unui mandat de arestare emis în temeiul acordului menționat, un stat membru a refuzat predarea persoanei căutate, această persoană s-a mutat apoi într-

un alt stat membru căruia i-a fost adresat un nou mandat de arestare împotriva persoanei respective, emis în vederea aceleiași urmăririi penale. Instanța de trimitere solicită Curții să judece trimiterea preliminară potrivit procedurii de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.

Întrebările preliminare

1) Dispozițiile articolului 1 alineatele (2) și (3) din Acordul între Uniunea Europeană, Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene și Islanda și Norvegia permit emiterea unui nou mandat de arestare în scopul aceleiași urmăririi penale împotriva unei persoane a cărei predare de către un stat membru al Uniunii Europene a fost refuzată în temeiul articolului 1 alineatul (3) din acordul menționat coroborat cu articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană și cu articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale?

2) Dispozițiile articolului 1 alineatul (3) din Acordul între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene și Islanda și Norvegia, ale articolului 21 alineatul (1) și ale articolului 67 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și ale articolului 6 și ale articolului 45 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene permit unui stat membru sesizat cu un mandat de arestare să reexamineze refuzul unui alt stat membru de a preda aceeași persoană în scopul aceleiași urmăririi penale, după ce persoana căutată și-a exercitat dreptul de liberă circulație și s-a mutat din statul în care a fost refuzată predarea în statul căruia îi este adresat noul mandat de arestare?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate și jurisprudența

Articolul 1 alineatele (2) și (3) din Acordul între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene și Islanda și Norvegia

Articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană

Articolul 21 alineatul (1) și articolul 67 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Articolul 6 și articolul 45 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Hotărârea Curții din 2 aprilie 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262

Hotărârea Curții din 25 iulie 2018, AY (mandat de arestare – martor), C-268/17, EU:C:2018:602

Dispozițiile naționale invocate

Articolul 4 alineatul (1) din Zakon za ekstraditsiata i evropeyskata zapoved za arest (Legea privind extrădarea și mandatul european de arestare)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Procedura în fața instanței de trimitere a fost inițiată la cererea Sofiyska gradska prokuratura (Parchetul din Sofia, Bulgaria) în vederea executării unui mandat de arestare emis împotriva lui KT care deține cetățenia bulgară și cetățenia SUA. Mandatul de arestare menționat a fost emis la 12 martie 2020 de Parchetul Regional din Hordland (Norvegia) (denumit în continuare „mandatul de arestare din 12 martie 2020”). Prin acest mandat de arestare se solicita predarea lui KT în vederea desfășurării unei proceduri penale inițiate împotriva sa pentru săvârșirea mai multor fraude în detrimentul sistemului norvegian de securitate socială. În cadrul acestei proceduri, alături de KT și alte persoane, a fost pusă sub acuzare fosta sa parteneră, o resortisantă norvegiană. KT și partenera sa au locuit în concubinaj și au doi copii născuți în timpul conviețuirii lor.
- 2 În cursul acestei proceduri penale desfășurate în Norvegia, împotriva lui KT a fost emis un mandat de arestare. La 26 iulie 2018, mandatul de urmărire împotriva acestuia a fost introdus în Sistemul de Informații Schengen. În luna iulie 2019, rechizitoriul a fost depus la instanța de prim grad de jurisdicție din Bergen (Norvegia). În absența lui KT, instanța le-a condamnat pe unele dintre celelalte persoane acuzate, printre care pe fosta sa parteneră.
- 3 La 25 noiembrie 2019, KT a fost arestat în Polonia în temeiul mandatului de urmărire introdus de autoritățile norvegiene în Sistemul de Informații Schengen. În urma informării privind arestarea lui KT, parchetul norvegian a emis un mandat de arestare la 27 noiembrie 2019 (denumit în continuare „mandatul de arestare din 27 noiembrie 2019”), întemeiat pe Acordul între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind procedura de predare între statele membre ale Uniunii Europene și Islanda și Norvegia (denumit în continuare „Acordul privind procedura de predare”). Prin hotărârea din 15 ianuarie 2020, pronunțată în cadrul procedurii privind executarea mandatului de arestare, Tribunalul Regional din Varșovia (Polonia) a refuzat predarea lui KT.
- 4 În susținerea acestui refuz, Tribunalul Regional din Varșovia a invocat articolul 1 alineatul (3) din Acordul privind procedura de predare care ar face trimitere la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Această instanță a considerat dovedită existența unui conflict îndelungat între KT și fosta sa parteneră legat de încredințarea celor doi copii comuni, procedurile judiciare desfășurate între cei doi foști parteneri făcând obiectul unor decizii ale instanțelor bulgare prin care copiii i-au fost încredințați lui KT în Bulgaria. Tribunalul Regional din Varșovia a considerat că o eventuală predare a lui KT autorităților norvegiene ar determina o încălcare a articolului 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO), întrucât,

pe de o parte, fosta parteneră a lui KT ar executa o pedeapsă privativă de libertate la care ar fi fost condamnată în cadrul procedurii penale desfășurate în Norvegia și, pe de altă parte, KT ar trebui să fie arestat preventiv după predarea sa; aceasta ar avea drept consecință luarea în îngrijire a copiilor de către o familie substitutivă, ceea ce ar conduce la ruperea definitivă a legăturii sale cu aceștia. Potrivit acestei instanțe, chiar în lipsa predării lui KT către autoritățile norvegiene, acestea ar putea utiliza alte forme de cooperare internațională cu Bulgaria în vederea urmăririi penale desfășurate de ele.

- 5 Parchetul a atacat hotărârea Tribunalului Regional din Varșovia prin care s-a refuzat predarea lui KT, în fața Curții de Apel din Varșovia care a respins această cale de atac prin hotărârea din 24 februarie 2020. Prin ordonanța din 6 martie 2020, Tribunalul Regional din Varșovia a anulat măsurile restrictive instituite în cursul procedurii încheiate în Polonia.
- 6 La 10 martie 2020, KT a fost arestat din nou la întoarcerea sa în Bulgaria în baza mandatului de urmărire înregistrat în Sistemul de Informații Schengen. După ce autoritățile bulgare au informat autoritățile norvegiene cu privire la arestare, Parchetul Regional din Hordland (Norvegia) a emis mandatul de arestare din 12 martie 2020. Prin acest mandat de arestare se solicita predarea lui KT în vederea desfășurării aceleiași proceduri penale în Norvegia pentru care fusese deja emis mandatul de arestare din 27 noiembrie 2019, transmis Poloniei, a cărei executare fusese refuzată de Tribunalul Regional din Varșovia.
- 7 La 19 martie 2020, față de KT a fost dispusă măsura de [„podpiska”] „semnătură” [a persoanei interesate dată în mod regulat în registrele poliției] care îi impunea să nu își părăsească domiciliul fără aprobarea autorității competente. De asemenea, împotriva acestuia a fost dispusă o interdicție de ieșire din Republica Bulgaria. Autoritățile norvegiene au informat instanța de trimitere că, din cauza crizei sanitare cauzate de COVID-19, procedura împotriva lui KT va fi judecată cel mai devreme în luna octombrie 2020 de instanța de prim grad de jurisdicție din Bergen, astfel încât predarea sa în Norvegia nu ar fi necesară înainte de luna septembrie 2020. Totodată, procedura în fața instanței de trimitere a fost întârziată de faptul că, în perioada cuprinsă între lunile aprilie și iulie 2020, KT a solicitat de mai multe ori asigurarea de tratament din partea unor instituții sanitare. Într-un raport de expertiză medico-legală, introdus în cadrul procedurii în luna octombrie 2020, s-a stabilit că starea sa de sănătate ar fi fost grav compromisă și amenințată de accidente tromboembolice repetate (formarea trombozei care determină obstrucția unui vas de sânge), ceea ce l-ar încadra în categoria persoanelor care prezintă cel mai ridicat grad de risc în cazul unei eventuale infecții cu COVID-19. Întrucât starea sa de sănătate nu permite o călătorie de la Șumen – unde locuiește – la Sofia, KT a participat, prin intermediul unei videoconferințe, la cele două ședințe de judecată organizate de instanța de trimitere care au avut loc în luna decembrie 2020 și, respectiv, în luna februarie 2021.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 8 Instanța de trimitere consideră că soluționarea cauzei principale necesită o interpretare a dispozițiilor dreptului Uniunii invocate în cadrul întrebărilor preliminare. Aceasta urmărește să afle dacă, în temeiul acestor dispoziții, există obstacole în calea executării mandatului de arestare din 12 martie 2020 care rezultă din refuzul de a executa mandatul de arestare din 27 noiembrie 2019 emis de aceeași autoritate împotriva aceleiași persoane în scopul predării sale în vederea desfășurării aceleiași proceduri penale.
- 9 În temeiul articolului 1 alineatul (3) din Acordul privind procedura de predare, trebuie respectate drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de CEDO sau, în cazul executării de către autoritatea judiciară a unui stat membru, principiile menționate la articolul 6 TUE. Pentru acest motiv, Tribunalul Regional din Varșovia a refuzat executarea mandatului de arestare din 27 noiembrie 2019 ca urmare a unei posibile încălcări a vieții de familie în conformitate cu articolul 8 din CEDO. Instanța de trimitere arată că, la data deciziei de trimitere, împrejurările de fapt care au condus la aplicarea articolului 8 [din CEDO] persistă, întrucât KT își crește în Bulgaria cei doi copii născuți în cursul conviețuirii cu fosta sa parteneră.
- 10 Instanța de trimitere consideră că jurisprudența Curții referitoare la interpretarea Deciziei-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3, denumită în continuare „Decizia-cadru 2002/584”) se poate aplica *mutatis mutandis* în cazul interpretării Acordului privind procedura de predare, întrucât acesta din urmă face parte integrantă din dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, punctul 49) și, în plus, dispozițiile Acordului privind procedura de predare sunt foarte asemănătoare cu dispozițiile corespunzătoare ale Deciziei-cadru 2002/584 (Hotărârea din 2 aprilie 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, punctul 74).
- 11 Astfel, în Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (C-268/2017, EU:C:2018:602), Curtea a statuat că nu ar exista niciun obstacol în calea emiterii mai multor mandate europene de arestare împotriva aceleiași persoane în cadrul aceleiași proceduri penale. Instanța de trimitere consideră totuși că împrejurările de fapt și considerațiile juridice din cadrul procedurii care a determinat pronunțarea hotărârii menționate sunt diferite de cele din cauza principală. În situația în discuție în cauza C-268/2017, primul mandat european de arestare a fost emis în cadrul anchetei, iar al doilea a fost emis în vederea desfășurării procedurii jurisdicționale împotriva persoanei căutate. În schimb, în cauza principală, cele două mandate de arestare (din 27 noiembrie 2019 și din 12 martie 2020) au fost emise în cursul aceleiași faze a procedurii penale, și anume în faza jurisdicțională, după ce rechizitoriul a fost depus la instanța de prim grad de jurisdicție din Bergen în luna iulie 2019.

- 12 În plus, în Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (C-268/2017, EU:C:2018:602), Curtea invocă articolul 1 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584 care obligă statele membre să execute orice mandat european de arestare care le este adresat. Instanța de trimitere arată însă că Acordul privind procedura de predare nu conține o astfel de dispoziție pentru părțile contractante. În aceste condiții, se ridică problema dacă o astfel de obligație poate fi acceptată în sarcina acestora.
- 13 Instanța de trimitere urmărește să se stabilească dacă, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Acordul privind procedura de predare, refuzul impus de o instanță a unui stat membru de a executa un mandat de arestare întemeiat pe alineatul (3) al articolului 1 menționat [din acord] coroborat cu articolul 6 TUE și cu articolul 8 din CEDO, angajează celelalte state membre, precum și Norvegia și Islanda în temeiul obligațiilor reciproce ale acestora care decurg din acordul respectiv. Instanța de trimitere arată că refuzul Tribunalului Regional din Varșovia de a executa mandatul de arestare din 27 noiembrie 2019 a fost motivat prin principii comune tuturor statelor membre, consacrate la articolul 6 TUE și în CEDO.
- 14 Din aceste considerații, instanța de trimitere deduce mai concret problema dacă este admisibil ca o instanță a unui stat membru să se pronunțe din nou pe fond cu privire la un refuz deja opus de instanța unui alt stat membru de a preda o persoană căutată unui alt stat membru, pe baza unui mandat de arestare subsecvent, emis în temeiul Acordului privind procedura de predare, în cursul aceleiași faze a procedurii penale, atunci când acest refuz este întemeiat pe principii care angajează toate statele membre ale Uniunii care constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție în temeiul articolului 67 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii (TFUE).
- 15 În opinia instanței de trimitere, răspunsul la această chestiune este esențial pentru a stabili dacă o persoană căutată în baza unui mandat de arestare emis în temeiul Acordului privind procedura de predare își poate exercita dreptul de liberă circulație potrivit articolului 21 alineatul (1) TFUE, dreptul la libertate și la siguranță prevăzut la articolul 6 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și dreptul la libertatea de circulație prevăzut la articolul 45 din cartă, după ce o instanță a unui stat membru a refuzat să execute mandatul de arestare în discuție. Aceasta este situația în cauza principală, întrucât, în urma refuzului de executare a mandatului de arestare din 27 noiembrie 2019 de către Tribunalul Regional din Varșovia, KT și-a exercitat dreptul de liberă circulație și s-a întors în Bulgaria unde a fost arestat din nou, această nouă arestare conducând la emiterea mandatului de arestare din 12 martie 2020.
- 16 În ceea ce privește cererea de punere în aplicare a procedurii de urgență conform articolului 107 din Regulamentul de procedură al Curții, instanța de trimitere precizează că cererea de trimitere preliminară ridică probleme referitoare la domeniile vizate în titlul V din partea a treia din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Aceasta arată că termenele prevăzute la articolul 20 din Acordul privind procedura de predare nu au fost respectate. Acest lucru decurge

atât din imposibilitatea, declarată în mod expres de autoritățile norvegiene, de a desfășura procedura împotriva lui KT înainte de luna octombrie 2020, cât și din degradarea stării de sănătate a acestuia. La momentul transmiterii cererii de decizie preliminară, impedimentele menționate nu mai există.

- 17 Instanța de trimitere arată că, deși KT nu se află în detenție, drepturile sale de liberă circulație sunt totuși limitate ca urmare a măsurii de „semnătură” care i-a fost aplicată. De asemenea, împotriva acestuia a fost dispusă o interdicție de ieșire din Republica Bulgaria. În opinia instanței de trimitere, împrejurările invocate, printre care se numără degradarea stării de sănătate a lui KT, sunt de natură să dovedească urgența procedurii.

DOCUMENT DE LUCRU